Taksa plaćena u gotovu.
GOD. XLI. DUBROVNIK 22. Februara 1941. Broj 1—2.

LIST DUBROVAČKE BISKUPIJE

SLUŽBENO GLASILO I ZA KOTORSKU BISKUPIJU.

Deus .. ipse sapientiae dux est et sapientium emendator. (Sap. 7, 15)

Izlazi svakog mjeseca jedanput, a najmanje četiri puta godišnje.
Cijena godišnja: Din. 40. — Polugodišnja 20. — Četvrtgodišnja 10. — Mjesečna 3 50.
Pisma i novci šalju se na Biskupsku Kuriju. — Broj čekovnog računa 4393.

BISKUPSKI ORDINARIJAT
D U B R O V N I K

Broj 91/41

Dubrovnik, dne 10 siječnja 1941.

O K R U Ž N I C A

Krajem mjeseca lipnja ove godine održaće se u Zagrebu veliki euharistijski Kongres cijelog hrvatskog naroda u proslavu hrvatskog narodnog jubileja. Kongres ima da manifestira našu odanost Bogu i Petrovoj Stolici i svim onim duhovnim vrijednostima, koje je hrvatska duša kroz vjekove crpila iz kršćanske misli, u kojoj je tražila i nalazila u najkritičnijim časovima sidro spasa. Pri Kongresu sudjeluju sve hrvatske biskupije. Pozvane su, da tim sudjelovanjem očituju svoju živu vjeru u Presv. Euharistiju, da se povežu u neslomivu falangu Božjih boraca za duhovna dobra, što ih je hrvatski narod baštinio od vjekova, a danas ih nevjera hoće da otme hrvatskoj duši, da ju tako rani i ubije.

Suvišno je trošiti riječi i navoditi razloge, koji potiču i svećenstvo i vjernike dubrovačke biskupije na sudjelovanje pri ovoj velebnoj manifestaciji naše katoličke i narodne solidarnosti, koja ima da posluži i našoj sveopćoj duhovnoj obnovi i doprinese rekristianizaciji našeg privatnog i javnog života. Biskupija, koja je imala tako častan udio u izgradnji hrvatske nacionalne kulture i tako važnu ulogu u razvoju i jačanju katoličkoga života kod Hrvata ne smije izostati.

Poteškoće su bez sumnje velike, osobito materijalne naravi. Skupoća, pomanjkanje sredstava za život, teška borba oko uzdržavanja, daljina puta i slične zapreke mogu da ometaju ovu lijepu osnovu. Svesrdno molim svu svećeničku subraću, da u ovom pogledu nastoje svim silama, i u propovijedi i u privatnom razgovoru i u svakoj zgodi poticati i nagovarati ljude, da sudjeluju, pa po mogućnosti prema mjesnim prilikama poduzeti i sabirnu akciju, koja bi barem djelomično poduprla pohod u Zagreb. Vremena su preozbiljna, i u tim kritičnim danima treba pridonijeti svaku žrtvu, da se vjera i manifestira i održi i da se unutarnji život unaprijedi idealizmom, koji provejava euharistijsku tajnu.

Zato naređujem, da se odmah pristupi osnutku i organizaciji mjesnih odbora u svakoj župi i neodvisnoj kapelaniji, koji će se poskrbiti za što brojnije sudjelovanje pri kongresu. Molim, da se organizira sudjelovanje u narodnim nošnjama. U većim mjestima odbori će porazdijeliti posao između sebe, tako da pojedini dijelovi budu pod posebnom brigom pojedinih članova. Odbori će stajati u kontaktu sa središnjim dijecezanskim odborom, koji će fungirati u Biskupskoj Kuriji, pa se na Kuriju imaju slati sva pitanja i obavijesti.

Preporučam također, da se prema prilikama postavi spomen ploča ovog jubileja bar na većim crkvama, a svakako na onima, na kojima je postavljena spomen ploča Kralja Tomislava.

Glede forme ploče, natpisa i mjesta, na kojem bi se imala postaviti, nek se prethodno zatraži od Ordinarijata odobrenje.

Isus, koji iz božanske hostije kraljuje dušama, izlio svoj blagoslov na svaki korak, koji se poduzme, i na svaku žrtvu, koja se doprinese za ovako plemenito djelo!

Apoštolski Administrator
† PAVAO BUTORAC

Propovijed preuzv. Nadb. Dra A. Stepinca na svetkovinu sv. Vlaha.

„Tradicionalna vjekovna svečanost sv. Vlaha, koja se svake godine na ovako svečan način slavi u ovom našem starodrevnom Dubrovniku, mogla bi se površnom posmatraču našeg doba pričiniti kao nešto preživjelo, suvišno, neumjesno. Čovjek naime naših dana, kao da ne pozna drugo nego ono, što dohvati svojim tjelesnim osjetima. Za njega je dobro samo ono, što ulazi u usta. Za njega je lijepo samo ono, što godi njegovim tjelesnim očima. Za njega je istinito samo ono, što godi njegovim niskim strastima. Čovjek naših dana je poput leptira, koji nemirno vrluda od cvijeta do cvijeta, a da na koncu ostane praznih rukava. Čovjek duha ide dublje. On je poput pčele, koja ide u dubinu cvijeta, da izvadi iz njega ono, što je najbolje i najslađe, istinsku hranu i istinski miris meda.

Za čovjeka duha, svetkovina sv. Vlaha je ne samo simbol prošle slave i veličine grada Dubrovnika nego i živi izvor vaše životne snage kroz vjekove. I što je sv. apostol Pavao upravio na adresu svojih Filipljana, to možemo i mi reći vama, koji ni u ovim najžalosnijim danima ljudske historije niste mogli dozvoliti, da se prekine tradicija sv. Vlaha: „U ostalom braćo, što je god istinito, što je god ugledno, što je god pravedno, što je god čisto, što je god milo, što je god slavno, ako je koja krepost i ako je koja pohvala, to mislite“ (Filiplj. 4, 9).

Svetkovanje dana sv. Vlaha za vas je postulat katoličke istine, postulat pravde, postulat časti i ponosa.

Kakogod se naime redali događaji u svijetu, kakogod se mijenjali nazori čovječanstva, iznad svega stoji stalno i nepomično Stvoritelj svijeta. On se ne mijenja ni za režima demokracije, niti za režima diktature, ni za režima liberalizma, niti za režima apsolutizma. Njegov režim, režim Boga Stvoritelja. izražen u dekalogu i evanđelju pristaje kao ni jedan drugi za sva vremena, za sve nacije, za sve prilike, za sve okolnosti. Najizrazitiji pretstavnici toga Božjega režima jesu sveci, sveci poput sv. Vlaha, zaštitnika vašega grada. Pod blagotvornim se uplivom toga Božjega režima razvijala sva velika i slavna prošlost vašega grada. U katoličkoj nauci, u Kristovom evanđelju, za koje je položio život sv. Vlaho, primali su svoju inspiraciju veliki pjesnici, učenjaci, umjetnici i pisci ovoga grada. Nalazili su državničku mudrost veliki državnici starodrevne dubrovačke republike. Crpili su svoju snagu vrli pomorci i junaci minulih vjekova. Nalazili su svoju utjehu i zadovoljstvo duše marni poljodjelci i obrtnici. Ta se istina ne da oboriti praznim frazama sadašnjice ni nadoknaditi mizernim ljudskim reformama. To je potrebno istaknuti baš danas, kad se umjesto simbola Kristova križa, simbola ljubavi, pregaranja i žrtve nastoji postaviti simbol srpa i čekića, koji je stvarno danas simbol mržnje, simbol krutog materijalizma. To je potrebno istaknuti baš danas, kad se jedinog istinitog Učitelja čovječanstva, Isusa Krista, nastoji nadomjestiti s učiteljima i vođama, koji su smrtnici od danas do sutra i koji ni sami često ne znaju što zapravo hoće, a kamo li da druge vode k sreći i miru. To je potrebno istaknuti baš danas, kad najdublji socijalni zakon, sadržan u dekalogu i evanđelju, nastoje nadomjestiti parolama, koje lijepo zvuče, ali gorki plod donose.

Vas je tradicija sv. Vlaha međutim toliko utvrdila u odluci, da ustrajete u onom, što ste vjekovima iskusili i spoznali kao dobro i spasonosno, da vam je gotovo i suvišno dozivati u pamet onu mudru opomenu prorokovu: „Interrogate de semitis antiquis! Pitajte za stare pu-

teve!" (Jer. 6, 16). Ti su putevi iskušani vijekovima i oni sigurno vode k cilju. Stari putevi, putevi Kristovog evanđelja, čiji je tako mio i drag predstavnik sv. Vlaho, pokazali su i dokazali, da se samo njima sigurno ide k cilju, k privatnom i javnom blagostanju i dobru. Ima li ikoja druga snaga na ovoj zemlji, da utvrdi čestiti obiteljski život, kao što je snaga evanđelja? Ima li ikoja druga pedagogija na svijetu, koja bi bila u stanju odgojiti u mladeži karaktere i ljude, kao što je ona, koja bazira na evanđelju? Može li se uopće govoriti o idealima tamo, gdje nema više kontakta s Kristom, neusporedivim idealom čovječanstva? A gdje nema više ideala, tamo je pad neminovan i katastrofa neizbježiva. Jer, ako je ono što čovjek ljubi, ispod njega, onda mora da se sagne i gmiže kao životinja, čiji je ideal na zemlji u zobi, slami i vodi. Ako je ono, što ljubiš iznad tebe, onda ćeš se dizati poput orla u nebeske visine, sposoban da prezreš sve, što je nisko i ružno, pa i samu smrt, kada to ustreba. Da nema istinskih ideala, nikad se nebi našem pjesniku junaku izvile bile iz duše riječi — navik on živi, ki zgine pošteno!

Tradicija dakle sv. Vlaha nije prazni simbol prošle slave i veličine Dubrovnika, nego kao što vi ispravno shvaćate, ona vas upućuje na životnu snagu katolicizma, koji je u stanju i danas kao i prije toliko vijekova, da učini sretnim ne samo vaš starodrevni grad, nego i čitav narod hrvatski, koji se njime ponosi. Međutim, treba li da uprem na veći dokaz o toj životnoj snazi, nego li je sama ova sveta jubilarna godina, koja pokazuje i dokazuje, da ni patnje kroz trinaest stoljeća nisu u stanju slomiti naroda, koji je svoju sudbinu vezao o pećinu Kristove Crkve.

Svetkovanje dana sv. Vlaha za vas je postulat katoličke istine. Ali ono je istodobno i postulat pravde. Boga molimo, da odvrati od nas svako zlo i udijeli dobro za dušu i za tijelo. Svece molimo, da kao prijatelji Božji budu naši zagovornici i posrednici kod Boga. Zato i upotrebljavamo dvije formule u molitvi. Bogu govorimo — smiluj nam se! Svecima govorimo — molite za nas! I mi vjerujemo, a ta se vjera nebrojeno puta odrazila u povijesti vašega grada, da je sveti Vlaho bdio nad ovim gradom i štitio ga svojom molitvom kod Boga. Onako kao što je Juda Makabejac gledao u duhu Jeremiju proroka i čuo glas — ovo je, koji mnogo moli za narod i sveti grad Jeremija prorok! (II Mach. 54, 14), tako i mi, kao da gledamo tjelesnim očima, kako mučenik sv. Vlaho bdije nad ovim gradom već stoljećima moleći mu blagoslov s neba. A zahvalnost dobročiniteljima jedna je od primarnih dužnosti čovjeka. Svaki dan stavlja zato Crkva svećeniku u usta riječi u prefaciji mise: „Uistinu dostojno je i pravedno... da Ti vazda i svagdje zahvaljujemo Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože!" Niti se je išta bojati kod toga, što nam prigovaraju inovjerci, da štovanjem svetaca umanjujemo dužno poštovanje Bogu. Ta mi znamo, da su svi od reda sveci majstorsko djelo Boga Stvoritelja. I kad slavimo djelo slavimo u prvom redu umjetnika, koji ga je stvorio. Vi ste dakle ispravno shvatili svoju dužnost prema patronu vašega grada, kad nastojite svake godine, pa evo i u ovoj rekao bih najkobnijoj u povijesti čovječanstva, da mu javno zahvalite za sve, što je kroz duga stoljeća načinio za Dubrovnik.

Konačno, svetkovanje dana sv. Vlaha za vas je postulat časti i ponosa! Živimo u doba, kad su se u našem narodnom životu pojavili ljudi, ljudi ograničena uma i pokvarene volje, koji su mislili, da treba uništiti sve stare vrijednosti i pokidati sve stare veze s prošlošću i kulturne i prosvjetne i socijalne i vjerske, te dati hrvatskom narodnom životu neki posve novi pravac. Ljudi, koji su nalazili najveću slast u tome, da pljuju na crkvu i domovinu, koja im je dala život i da izvrgnu ruglu sve, što su im lijepa i dobra ostavili čestiti očevi i majke. Njih je dobro označio pjesnik riječima: „I iz gnijezda vlastitog gavrani već se dižu, da nam zemlju skvrne". Ali ti isti, koji su se hvastali, da će preporoditi i prosvijetliti narod svojim novim idejama, koje su pobrali po tuđim bunjištima, umalo da nisu doveli do narodnog samoubijstva. Jer i ograničen čovjek mora da vidi, da nemože svršiti dobro onaj, koji s prezirom pređe preko one Gospodnje: „Poštuj oca i majku, da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji!"

Ta misao lebdi pred Vašim očima i ona je pridonijela, da niste nikada pali na lijepak novotarijama, iza kojih se skriva grobna tama, nego ste vječno čuvali baštinu i tradiciju sv. Vlaha tako bogatu i lijepu. I zato vjerujemo, da će ju i dalje pratiti blagoslov s neba!"

Jubilarni Euharistijski Kongres

od 20. do 22. lipnja 1941.

Obavijesti iz Kongresne Kancelarije, Zagreb, Kaptol 10.

Euharistijski Kongres će se svakako održati od 20. do 22. lipnja 1941. Došlo je na Središnji Odbor mnogo upita, ne će li se Euharistijski Kongres odgoditi radi rata i radi sve težih materijalnih prilika. Na to odgovaramo: Stalni odbor za Euharistijske Kongrese sazvao je 4. prosinca 1940. u Zagrebu širu anketu, koja je nakom svestranog pretresa svih poteškoća i prigovora i nakom saslušanja delegata pojedinih biskupija zaključila, da se Euharistijski Kongres ima svakako održati i da se dosljedno ima sve za nj pripremiti. Kongres će se održati od 20. do 22. lipnja 1941. Jedino ako bi i naša država bila stvarno uvučena u rat, kongres se ne bi držao. Uostalom do lipnja može doći još i do mira.

Kancelarija za Euharistijski Kongres. Od 1. siječnja 1941. otvorena je Kancelarija za Euharistijski Kongres u prostorijama Središnjeg Odbora, Zagreb, Kaptol 10-I kat. Tko se pismeno obrati na kancelariju i želi odgovor, neka stavi u list marku od 1·50 Din. Telefon je Kancelarije 90-23. Adresa je: Kancelarija za Euharistijski Kongres, Zagreb, Kaptol 10-I.

Program Kongresa predviđa: dolazak papina poslanika iz Rima, svečana misa papina poslanika, govor Sv. Oca Pape Pija XII. na radiju, zborovanja izaslanika društava katoličke akcije, javno zborovanje, noćno klanjanje i ponoćka, noćna procesija muževa sa svijećama, velika svetotajstvena procesija, staroslovenska služba Božja. Zatim priredbe: povorka svete Hrvatske, crkveni koncerti, prikazivanje stare naše drame „Žrtva Abrahamova", glazbene drame o pokrštenju Hrvata, smotra hrv. nabožnih pjesama, koju će upriličiti Seljačka Sloga.

Središnji Odbor za jubilarni Euharistijski Kongres osnovan je u Zagrebu, i ima svoje sijelo u kuriji Kaptol 10-I kat.

Preuzvišeni g. Dr. Alojzije Stepinac imenovao je u odbor slijedeću gospodu: Predsjednik Msgr Dr Stjepan Bakšić, kanonik i sveučilišni profesor, podpredsjednik Dr Ante Živković, sudac upravnog suda, tajnik Mirko Cerovac, profesor, ravnatelj kongresne kancelarije Dr Franjo Grundler, prebendar, odbornici: Dr Velimir Deželić, šef statističkog odsjeka socijalne politike, Dr Franjo Šeper, nadbiskupski tajnik, Josip Vidoni, gradski zastupnik, Juraj Maršić, narodni zastupnik, o. Stjepan Poglajen, isusovac. U odbor još spadaju pročelnici pojedinih pododbora. Sredlšnji podobor održaje svoje sjednice svaki petak u kuriji Kaptol 10-I, gdje se nalazi i kongresna kancelarija.

Dijecezanski Odbori za Euharistijski Kongres osnovani su u sijelu svake biskupije. Župe i pojedinci odnosnih biskupija dobivaju sve upute za Kongres od svojih dijecezanskih odbora, a ovi od Središnjeg Odbora iz Zagreba. U iznimnim slučajevima radi brze ekspedicije obratit će se Središnji Odbor iz Zagreba izravno na sve župe sviju biskupija.

Župski euharistijski odbori treba da se osnuju u svakoj župi od uglednih župljana i delegata vjerskih, kulturnih i nacionalnih društava. Ovi će vršiti u župi propagandu i voditi sa župnikom brigu oko organizacije župljana za put u Zagreb.

Popust na željeznicama. Odbor je zamolio i dobio obećanje od ministarstva željeznica, da će svi učesnici Euharistijskog Kongresa imati popust na državnim željeznicama 75 po sto od redovite cijene. Sličan je popust zamolio odbor i od privatnih željeznica i parobrodarskih društava. Kad popusti budu odobreni, javit će to odbor putem novinstva.

Proslava Papina dana. Neka bude ove godine što svečanija. Neka ne bude župe u kojoj se neće proslaviti taj dan (nedjelja dne 16. ožujka). Ne zaboravimo, da se nalazimo u jubilejskoj 1300 godišnjici veza sa svetom Stolicom, od koje je hrvatski narod kroz stoljeća primio nebrojena dobročinstva. Središnji će odbor (propagandni odsjek) u svemu biti na ruku svima i u ovom pogledu.

Milijun spomen-sličica Središnji Odbor za proslavu svete jubilarne godine dao je štampati golemu nakladu od 1,000.000 sličica sa prigodnim molitvama (4 vrste) za djecu i odrasle. Svrha je ovoj akciji, da organizira najšire mase hrvatske djece i odraslih vjernika, da se mole za uspjeh velikog Euharistijskog Kongresa u Zagrebu i uopće Svete Godine. Dijelit će se besplatno. Središnji Odbor upozorava vlč. gg. župnike i katehete, da će sličice, čim budu gotove, biti razaslane po svim župama svih biskupija.

Vršimo propagandu za kongres svi, kojima je stalo, da nam uspije naša hrvatska i katolička stvar. Ovim kongresom želimo da naglasimo pred cijelim svijetom, da nas ima i da nijesmo od jučer i da nijesmo zadnji medu evropskim narodima. Naša kultura, koja se oslonila na kršćanstvo i papinstvo, broji već 13 vijekova, a isto tako i narodna naša individualnost. Zar bi nas bilo, da nijesmo kršteni i da nas vjera nije krijepila u teškim i krvavim časovima naše burne historije. Zato smo zahvalni Bogu, a to hoćemo Kongresom da naglasimo. zato odlučimo, da ćemo doći i druge oduševiti za to naše vjersko i narodno hodočašće.

Za praksu.

Paušalna odšteta vjeroučiteljima građanskih škola. Banska Vlast Banovine Hrvatske, odjel za prosvjetu, u Zagrebu aktom od 19. X. 1940 br. 92.000-II-1940 donijela je ovu odluku:

Na osnovu čl. 4. i 10. uredbe o izvršenju proračuna banovine Hrvatske, a u vezi §§ 2. i 3. zakona o vjerskoj nastavi od 23. rujna 1933 god., da se vjeroučiteljima priznatih vjera u banovini Hrvatskoj, koji po zvanju nisu banovinski službenici, na ime paušalne odštete za vršenje katehizacije u građanskim školama, u mjestima koja nisu gradovi, isplati na kraju prosinca 1940. i to licima koja neprimaju nikakvu nagradu za katehizaciju od općina ili vjerskih ustanova paušalna ošteta od 300.— (tristotine) dinara, a licima koja primaju nagradu paušalna odšteta od 200.— (dvije stotine) dinara za proteklo vrijeme od 1. travnja do 31. prosinca 1940. za jedan održani sat nedeljno.

Za dva ili više sati nedjeljno isplatit će se po gornjoj naznaci prema broju sati.

Prema broju učenika pojedinih priznatih vjera u cijeloj školi priznat će se vjeroučiteljima kod određivanja paušalne odštete slijedeći broj nedjeljnih sati:

do	10	učenika	1 sat
do 11 —	20	„	2 sata
od 21 —	30	„	3 „
od 31 —	40	„	4 „
od 31 —	50	„	5 „
od 51 —	60	„	6 „
od 61 —	70	„	7 „
od 71 i više		učenika	8 „

Isplata paušalne odštete ide na teret naslova XLVI., stupca 204, podstupca 2. proračuna banovine Hrvatske za 1940-41 god.

Ispovijedna jurisdikcija u pograničnim župama stranih biskupija. Budući da su neki župnici, koji su na granici sa župama drugih biskupija sumnjali imadu li jurisdikciju na teritoriju susjedne župe strane biskupije, hrvatski je katolički episkopat na prošlogodišnjim plenarnim konferencijama uzeo ponovno u pretres ovo pitanje, te zaključio, da svi svećenici striktno pograničnih župa, koji posjeduju jurisdikciju vlastitog Ordinarija, imadu jurisdikciju za ispovijedanje i u pograničnim župama susjedne biskupije. Ostali imadu je pravodobno tražiti od nadležnog Ordinarija.

Pitanje članstva učenika u vjerskim organizacijama. To je pitanje postavljeno na dnevni red raspisom Prosvjetnog odjela Banovine Hrvatske od 14 prosinca 1940. br. 114.400 II-1940. kojim je učenicima zabranjeno članstvo sviju izvanškolskih organizacija. Budući da su ravnateljstva nekih srednjih škola zatražila razjašnjenje pomenute zabrane, to je Prosvjetni Odjel 4. siječnja 1941. protumačio pod br. 715-II-1941 prvi raspis tako, da učenici nemogu biti neposredni članovi izvan školskih društava, ali smiju biti članovi društva, koja su zakonom ili odlukom Banske Vlasti odobrena.

Kako su usprkos toga objašnjenja na nekim srednjim školama neki smatrali, da je zabranjeno pripadanje učenika vjerskim udruženjima, konkretno Katoličkoj akciji, pa su zahtjetvali raspust takovih đačkih udruženja, to se Nadbiskupski Duhovni Stol u Zagrebu aktom od 3. siječnja br. 10.862-41 obratio na prosvjetni Odjel, da jasnim tumačenjem svoga raspisa ukloni svaku sumnju u pitanju pripadanja članstva učenika vjerskim udruženjima.

Tim povodom možemo objelodaniti ove akte: Banska vlast Banovine Hrvatske Odjel za Prosvjetu u Zagrebu

Broj. 1774-II-1941.

Predmet: Učenička društva objašnjenje točke 2. raspisa broj 114.400-II-1940.

Nadbiskupskom duhovnom stolu
u Zagrebu.

Čast mi je izvjestiti, da je traženju Naslova od 3. siječnja o. g. pod br. 10.862-40. udovoljeno priloženim raspisom broj 715-II od 4 siječnja 1941. kojim je dano objašnjenje raspisu broj 114.400-II-1940. od 14. prosinca 1940.

Prema tome objašnjenju, a na osnovi stavke 2, §. 26. zakona o iz mjenama i dopunama u zakonu o srednjim školama S. n. br. 24285 od 20. VII. 1931. učenici mogu biti članovi vjerskih udruženja svoje vjerske zajednice.

Zagreb, dne 15. siječnja 1941.

Za Bana:
(M. P.) Odjelni predstojnik:
Skorjač, v. r.

Broj 916. To se stavlja do znanja velč. svećenstvu, a napose katehetama s time, da svaki pojedini slučaj smetnja članstva učenika vjerskim udruženjima jave ovome Nadbiskupskom Duhovnom Stolu.

Zagreb, 31. siječnja 1941.

Dr. Josip Lach, v. r.
posv. biskup, gen. vikar.

Službeni dio.

Br. 259/41

Odgovor sv. Oca za Božičnu čestitku.

Na čestitku koju je preuzvišeni Msgr. Pavao Butorac, biskup Kotorski i Administrator dubrovačke Biskupije, upravio sv. Ocu za Božić, stigao je odgovor sv. Oca, koji se niže priopćuje u originalu.

Od Biskupskog Ordinarijata
U Dubrovniku, dne 29. I. 1941.
za Apostolskog Administratora
Delegat:
I. BOŽIĆ, s. r.

SEGRETARIA DI STATO
DI SUA SANTITA

Dal Vaticano, die 28 Decembris 1940.

N.o 32062.
Da citarsi nella Risposta

Exc.me ac Rev.me Domine

Augusto Pontifici summopere placuerunt omina, quae, Dominico Natali imminente, nomine quoque utriusque Catharensis et Ragusinae Dioecesis devoto studio Ei explicasti. Huiusmodi de pietatis testimonio Sanctitas Sua tibi clero populoque tuae curae commisso gratias persolvit plurimas atque, ominum reddita vice, plurimum percupit, ut Servator Noster, gaudium universae terrae, lumen ad revelationem gentium, vos intima Sua pace iucundet vobisque det augescentem virtutum profectum.

Eo quoque tibi, bonis tuis adprecationibus grate affectus, felicia optans, qua par est observantia me profiteor

Excellentiae Tuae
addictissimum
ALOYS. card. MAGLIONE

Exc.mo ac Rev.mo Domino
D.no Paulo Butorac
Episcopo Catharensi

Br. 287/41

Post i nemrs

M. P.

Dušobrižnom Svećenstvu

u Biskupiji

Sv. Kongregacija Koncila u Rimu poštovanim Reskriptom od 14. I. 1941 Br. 172/41 produljila je za daljnih pet godina otpust glede posta i nemrsa u Dalmatinskim biskupijama, u granicama i obliku prijašnjeg reskripta od 6. decembra 1935.

Prama tomu propisi glede posta i nemrsa ostaju i za daljnih pet godina isti kao i do sada.

Od Biskupskog Ordinarijata
U Dubrovniku, dne 5. II. 1941.
za Apostolskog Administratora
Delegat:
I. BOŽIĆ, s. r.

Vijesti

Na Novu Godinu. Svečanu sv. Misu u 10 sati u katedrali otpjevao je preč. Don Dušan kan. Mičić, dekan Stolnog Kaptola, koji je po podne u 5·30 sati obavio u katedrali i saziv Duha Svetoga.

Sv. Misije održali su u Stonu od 29. XII. 1940 do 1. I. 1941 mp. Oci Franjevci iz Mostara Dr Mladen Barbarić i Dr Vendelin Vasilj, koji je svake večeri prikazivao i film „Naš Spasitelj" iz života Isusova. Uspjeh Misija bio je velik.

Preuzvišeni Msgr. Pavao Butorac, biskup kotorski i Apostolski Administrator dubrovačke Biskupije, stigao je u Dubrovnik iz Kotora dne 4. I. da ostane u Dubrovniku 14 dana obavljajući službene poslove.

Proslava Imena Isusova obavljena je u katedrali 5. I. o. g. izloženjem presvetog Sakramenta popodne od 5—6 sati, te prigodnim govorom mp. O. Dominika Dra Budrovića, priora Dominikanaca u Gružu.

Na Bogojavljenje obavio je u katedrali u 10 s. svečanu pontifikalnu Misu preuzv. Msgr. Pavao Butorac, biskup kotorski i Apost. Adm. dubr. biskupije, i izrekao iza Evangjelja prigodnu sočnu homiliju. Posretne svečanosti najavio je preč. Dn Niko kan. Gjivanović. Na koru je pjevao Crkv. Pjavački Zbor misu „Pueri chorales" od Campodonico, te pjesme „Pjevala Sinu Majčica" (ž. zb.) od J. Vl. Vrutický, „Narodi nam se" (mješ. zb.) i „U sej vrijeme". — Po podne u 5·30 sati pri večernjoj pobožnosti propovijedao je mp. O. Dominik Dr Budrović, prior Dominikanaca u Gružu, o Djelu sv. Djetinstva.

Regjenje. Na Bogojavljenje, preko svečane pontifikalne Mise, podijelio je preuzv. Msgr. Pavao Butorac sv. Red podjakonata bogoslovu dubr. biskupije Andriji Falataru, rodom iz Prozora u Bosni. Ad maiora!

Duhovne vježbe u bisk. sjemeništu obavili su bogoslovi i srednjoškolci od 5—9 I. o. god. pod vodstvom mp. O. Antuna Dra Matijevića, franjevca. Zaključio ih je sv. Misom i prigodnim pobudnim govorom preuzv. biskup Msgr. Pavao Butorac.

Odlikovanja. Nj. Svetost Sv. Otac Papa Pijo XII. imenovao je svojim tajnim vanrednim komornicima („cubicularius intimus adlectus supra numerum") sa naslovom Monsignora preč Don Frana kan. Vučetića, direktora Biskupske Kurije i Upravitelja Biskupskog sjemeništa, i preč. Dn Spasoja Fabrisa, katehetu građ. škole u miru i duhovnika Biskupskog sjemeništa. Na zasluženim odlikovanjima čestita novim Monsignorima i „List Dubrovačke Biskupije"!

Premještaj. U suglasju sa preuzv. Ordinarijem rješenjem Bana banovine Hrvatske od 16. I. 1941 broj 92.286-II-1940, premješten je po molbi veleč. Bosnić don Vicko, vjeroučitelj narodno škole u Blatu na Korčuli, Vl. položajne grupe u istom svojstvu u narodnu školu u Dubrovnik I i II.

Proslava Bl. Marije Krucifikse di Rosa u Dubrovniku. U Nedjelju 12. I. o. god. obavljena je kod Službenica Milosrgja na Pilama svečana proslava proglašenja Blaženom utemeljiteljice Družbe Službenica Milosrgja Marije Krucifikse di Rosa. Kao priprava za glavni dan proslave obavljeno je trodnevno klanjanje presv. Sakramentu od 8 sati u jutro do 7 sati u večer. Nakon koralno ispjevane Večernje po čč. sestrama slijedio je govor: prve večeri službovali su mp. kapucini a propovijedao je mp. O. Vendelin Stjepčević, kapucin; druge večeri svećenici, a govorio je mp. O. Petar Perica, Isusovac; treće večeri mp. Dominikanci uz govor mp. O. Markolina Padovan, dominikanca.

Na glavni dan proslave u Nedjelju obavljena je opća pričest odraslih u 7 sati, opća pričest mladeži u 8 s. U 9 sati svečano je uveden u crkvu preuzvišeni biskup kotorski Msgr. Pavao Butorac, administrator dubrovačke Biskupije. Uz veliku asistenciju preč. gg. kanonika i svećenika otslužio je svenčanu portifikalnu Misu, preko koje je iza Evangjelja održao veoma zapaženi prigodni govor. Na koru je mješ. Crkveni Pjevački Zbor izveo: „Ecce sacerdos magnus" i „Missa Mater Admirabilis" od Griesbachera kao i himnu Bl. Krucifiksi. — U večer u 5 sati ispjevana je svečana Večernja, koju je otslužio preč. kanonik Don Niko Gjivanović. Zatim je mp. O. Toma Tomašić izrekao zanosnu propovjed o Blaženici. Na to je preuzv. Msgr. Pavao Butorac otslužio pontifikalni blagoslov sa prethodnim „Tebe Boga hvalimo", što ga je otpjevao mješ. Crkveni Pjev. Zbor.

Zavodska crkva bila je za ovu svečanost veoma ukusno ukrašena a umjetnička slika Blaženice u rajskoj proslavi pobugjivala je posebnu pažnju. Svih dana proslave ista je crkva bila puna vjernika, a u Nedjelju prepuna.

U subotu i Nedjelju 11. i 12. I. o. g. u zavodskoj dvorani priregjena je prigodna Zabavica u počast Blaženice. Zavodske gojenice izvagjale su tačke deklamacija i sviranja, a odigrale su i igrokaz u 3 dijela „Ruža ljubavi" iz života Blaženice. Projekcijama su prikazane „Slike iz života Bl. M. Krucifikse" a izvedene su i dvije ukusne žive slike. Dvorana je obe dvije večeri bila prepuna publike.

Časnim Službenicama Milosrgja čestitamo ovo divno slavlje svoje ugledne Kongregacije!

Svečana instalacija kaptolskih dostojanstvenika obavljena je u dubr. katedrali u nedjelju dne 12. I. o. g. u 11·30 sati. Nakon pročitanih triju papinskih bula, sva tri dostojanstvenika izmolili su skupa pred preuzvišenim Apostolskim Administratorom Msgrom Pavlom Butorcem propisano vjerovanje Tridentinskog Sabora i položili zakletvu proti modernistima a vjernosti sv. Ocu Papi. Na to je preuzv. Apost. Administrator uveo u „stallum" kaptolskog prepozita preč. Don Iva kan. Božića, u stallum kaptolskog dekana preč. Dn Dušana kan. Mičića, a onda predao i obukao kanonička insignia novom kanoniku preč. Don Božu Bačiću te ga uveo u odnosni kanonički stallum. Na koncu je uz pratnju orgulja i slavlj.. o zvona ispjevana zahvalnica „Tebe Boga hvalimo". Čestitamo: Ad multos annos!

Visoki gosti. Prigodom proslave blagdana sv. Vlaha stigli su u Dubrovnik:

Preuzvišeni gospodin Dr Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački, u pratnji svog tajnika veleč. gosp. Dr Franje Šepera.

Preuzv. gospodin Msgr. Alojzije Mišić, biskup mostarski, u pratnji provincijala hercegovačkih franjevaca mp. O. Krešimira Dra Pandžića i mp. O. Vendelina Dra Vasilja.

Presvijetli Msgr. Kalogjera Dn Pero, opat korčulanski.

Svijetli ban hrvatski g. Dr Ivan Šubašić u pratnji odjelnih predstojnika gg. Dra Franolića, prof. Škorjača, Dra Bojkića i ing. Pavešića, gosp. Mihovila Vukovića povjerenika Ispostave Banske Vlasti u Splitu, g. Dra Pocrnića banova tajnika i šefa banova kabineta g. Šipuša, te grupe zabrebačkih novinara.

G. Mato Starčević, zagrebački gradonačelnik.

Svečani doček g. bana i g. nadbiskupa zagrebačkog priregjen je dne 1. II u večer. Načelnik Dubrovnika g. Dr Josip Baljkas posebnim proglasima najavio je gragjanstvu par dana prije dolazak visokih gosti i pozvao ga da im p.hiti na doček. Budući su gg. ban i nadbiskup stigli skupa istim parobrodom priregjen im je zajednički veoma svečani doček u Gružu, i na Pilama od strane predstavnika vlasti, klera i ostalog gragjanstva. Čitav Gruž je bio u moru svijetla, a tako isto i Pile i glavne ulice grada. Sa Minčete je ispaljen 21 hitac na pozdrav. Cjelokupni kler dočekao je visoke goste u katedrali, gdje ih je pri ulazu pozdravio preč. Dn Ivo kanonik Božić, prepozit Stolnog Kaptola i delegat apostolskog administratora, srdačnom dobrodošlicom. Uvedeni u crkvu uz brujanje orgulja i slavljenje zvona ispjevana je zahvalnica „Tebe Boga hvalimo" sa molitvom. Nakon ispjevane antifone Majci Božjoj preuzvišeni je nadbiskup izmolio molitvu i podijelio blagoslov. Iz katedrale g. ban pogje u Općinu, gdje je s balkona održao značajni govor i zahvalio na dočeku, a preuzvišeni je nadbiskup otsio u biskupskom dvoru, gdje mu je svećenstvo došlo na poklon. — U večer je u čast visokih gosti priregjeno u Bondinom teatru svečano veče sa prikazanjem III čina Vojnovićeva „Ekvinocija" i suita Gundulićeve „Dubravke" sa „Himnom Slobodi" od Gotovca.

Radioprenos i filmovanje svečanosti sv. Vlaha. Zagrebačka Radio-stanica prenosila je čitavu svečanost sv. Vlaha počam od svečanog dočeka svjetlog Bana i nadbiskupa zagrebačkog. Isto tako su filmska poduzeća „Zora" iz Zagreba i „Jugoslavija" iz Beograda snimali sve dijelove svečanosti.

Proslava sv, Vlaha bila je ove godine osobito svečana zbog dolaska visokih gosti g. Bana hrvatskog i Nadbiskupa zagrebačkog.

Za trodnevlja u svečevoj crkvi 29, 30 i 31 I. držao je veoma značajne govore vlč. Dn. Ivo Čučuković, župnik u Slanomu.

Na Kandelora u jutro službu Božju obavio je u katedrali preč. Dr. Dušan kan. Mičić, dekan Stolnog Kaptola. U 11 sati svijetli Ban otvorio je u Kneževom Dvoru „Dubrovačku Biblioteku" pozdravljen prije od predsjednika kuratorija iste g. Dr. Alberta Halera. U 11.30 s. svečano je otvorio u „Sponzi" veoma uspjelu izložbu „Dubrovačkog pomorstva kroz vjekove", gdje ga je pozdravio predsjednik „Duba" g. Dr. M. Katić.

Po podne u 2·30 započela je svečanost sv. Vlaha starinskom molitvom „Laus" i podizanjem crvenog barjaka Svečevog na Orlandu po gg. festanjulima uz zvonjavu zvona, pucanje topova i sviranje trubača sv. Vlaha i muzike. Zatim su trznice i zduri donijeli na dar simbolične darove Grada svome Parcu, koje je Rektor crkve sv. Vlaha blagoslovio i primio, a par bijelih golubica pustio na slobodu. Na 2·45 izašli su gradski barjaci da preuzmu barjake predgragja. — G. Ban sa pratnjom promatrao je ovaj dirljivi početak svečanosti sa općinskog balkona, a zatim pošao u crkvu sv. Vlaha, gdje se je gricao.

U 4.30 s. popodne svečanu Večernju u katedrali otslužio je preuzvišeni Msgr. Alojzije Mišić, biskup mostarski uz veliku asistenciju klera. Na koru je Crkveni pjevački zbor majstorski izveo: Domine ad adjuvandum od Lederera, Confitelor od Perosi, Laudate pueri od Gardella, Himnu sv. Vlaha od Lederera, Magnificat od Perosi, a antifone i ostale psalme pjevao je koralno zbor dominikanskih bogoslova.

U 7 sati u večer otpjevana je Svečevoj crkvi koralna Jutarnja.

Na dan svečanosti iza noćne kiše vrijeme se iz jutra počelo poboljšavati, te je u grad došlo mnogo naroda iz okolice. Oko 8·30 sati skupilo se na Pilama oko 54 barjaka, koji su svečano ušli u grad, da pozdrave Svečev hram.

Svečanu pontifikalnu Misu otslužio je preuzvišeni nadbiskup zagrebački Dr. Alojzije Stepinac, uz asistenciju preč. gg. kanonika. Iza Evangjelja je izrekao vrlo zapaženu propovjed o svetkovanju sv. Vlaha, koju donosimo u cjelosti na drugom mjestu. Misi je prisustvovao svjetli g. Ban sa gg. odjelnim predstojnicima, g. gradonačelnik sa nekim vijećnicima i odaslanstva vojnih vlasti. Crkveni pjevački zbor izveo je: Ecce sacerdos od Troescha, Missa Mater Admirabilis od Griesbachera, Himna sv. Vlaha od Furlotti, a na koncu Himna sv. Vlaha od Dell'Ivelio. — Nakon pontifikalne Mise uputila se je iz katedrale veličanstvena procesija sa sv. Moćima. Glavu sv. Vlaha nosio je preuzvišeni nadbiskup Dr. Stepinac, a ostale sv. Moći preuzvišeni biskup Msgr. Mišić, te presvjetli opati Kalogjera Dr. Pero korčulanski, Radičević Dr. Lovro i Ritig Dr. Svetozar naslovni opati iz Zagreba. G. Ban Hrvatski pratio je upaljenom svijećom preuzv. nadbiskupa Dr. Stepinca na mjesto kneza dubr. Republike, a preuzv. biskupa Mišića pratio je gradonačelnik Dr. Baljkas. Neposredno pred nadbiskupskim križem išla je Banova pratnja gg. odjelni predstojnici i povjerenik Banske Ispostave u Splitu g. Mihovil Vuković. Iza nebnice sa sv. Pelenicom stupao je oficirski zbor na čelu sa komandantom mjesta. U procesiji su učestvovale četiri glazbe, 57 barjaka i dvije čete pješadije, a procesija je prolazila uz gusti špalir naroda.

Popodne u 2·30 odigrana je javna tombola po običaju, a zatim su muzike otpratile barjake, koji su prije pozdravili preuzv. g. Nadbiskupa na prozoru bisk. palače i gosp. Bana na balkonu općinske zgrade.

U 5 sati po podne svečanu Večernju u Svečevoj crkvi otslužio je presvjetli opat korčulanski Msgr. Dn. Pero Kalogjera.

Hodočašće na Goricu sv. Vlaha u nedjelju 9. II. o. g. uspjelo je veoma krasno jer je vrijeme bilo da nije moglo biti bolje. Sv. Misu otslužio je župnik Gruža preč. don Gjuro Krečak, koji je izrekao i lijepi prigodni govor.

Da je svečanost sv. Vlaha ove godine ovako lijepo uspjela velika je zasluga gg. festanjula Iva Duzbabe i Iva kap. Šiševića. Evala im!

Večer sv. Vlaha, prema tradicionalnom običaju, priredilo je društvo „Bošković" na osminu svetkovine 10. II. o. g. Preč. don Niko kan. Gjivanović održao je interesantno predavanje: „Stara crkva sv. Vlaha do katastrofalnog dana u god. 1706". Preč. don Karlo Capurso pročitao je iz „Tužne Jele" povratak pulake nakon četirigodišnjeg putovanja, a to u vezi sa ovogodišnjom izložbom „Dubrovačkog pomorstva kroz vjekove". Gg. Ferdo de Grazio (klavir) i T. Koch (čelo) izveli su par glazbenih tačaka, a g.ca Nada Milošević, g. N. Ratković i g. prof. Carić deklamovali su prigodne pjesme Dubrovniku i sv. Vlahu.

Odlazak g. Bana i Nadbiskupa zagrebačkog. Utorak 4. II. g. Ban pohodio je Konavle dočekan najsvečanije u Grudi. Toga dana je preuzvišeni nadbiskup

Dr. Alojzije Stepinac pohodio samostane i neke ličnosti u Dubrovniku pa i g. gradonačelnika Dra Baljkasa. Popodne je svijetli Ban primao poklonstvene deputacije, a megju prvima i predstavnike klera. U večer je odaslanstvo Stolnog Kaptola i svećenstva pohodilo u biskupskom dvoru preuzv. g. Nadbiskupa, da mu se još jednom zahvali na tako značajnom posjetu gradu sv. Vlaha i da mu zaželi sretan povratak u hrvatsku metropolu. U srijedu 5. II. o. g. u jutro rano parobrodom „Zagreb" otputovali su skupa svijetli Ban g. Dr. Ivan Šubašić i preuzvišeni nadbiskup Dr. Stepinac u Split i Zagreb.

Ispravke. U 8-9. broju L. D B. g. 1940. u članku „Svetom hrvatskom godinom 1300-godišnjice jubileja prvih veza hrvatskog naroda sa Stolicom Sv. Petra Ap." ušle su dvije greške, koje ovdje rado ispravljamo:

Na str. 50. treba 1619, mjesto 1669 (1. stupac 7-mi red odozdo).

Na istoj strani treba: ima, mjesto: bila je (2. stupac 22-gi r. odozdo).

In. D.no Defuncti

Dn Đuro Kuljevan

župnik u miru.

Dne 3. I. o. g. nenadno je preminuo u Orašcu bivši tamošnji župnik Dn Đuro Kuljevan.

Pokojnik se je rodio u Lopudu 14. XI. 1876. Svršivši pučku školu u rodnom mjestu, bi primljen u dubrovačko sjemenište gdje svrši gimnaziju. Bogoslovne nauke izuči u Zadru te g. 1900 bi ređen za svećenika.

Službovao je kao upr. župe u Ošljemu 3 godine, Osojniku 7 god., Suđurđu 11 god., te Orašcu 18 godina, gdje je i poslije umirovljenja ostao među svojim župljanima.

Bio je dobročudne vesele naravi, sa svakim ljubazan i nasmijan, spreman da svakoga pomogne kako bolje može. Bio je prijatelj siromašnih i slabih, jer je sam siromašno živio, pa je zato svakoga u nevolji tješio. I umro je kao siromah.

Stoga je sav Orašac došao na njegov sprovod 4. o, mj. u 2 sata popodne premda je bilo dosta slabo vrijeme. Iz Dubrovnika je prisustvovalo sprovodu u Orašcu predstavništvo svećenstva: preč. Dn Niko kan. Gjivanović, dekan dubr. dekanata, preč. Dn Karlo kan. Capurso, tajnik Bisk. Ordinarijata, preč. Dn Niko Fantela i vlč. Dn Danimir Gatić. Sprovodu su pak učestvovali svi okolni župnici.

Pod platanima oprostio se je s pokojnikom u ime župe Orašca vlč. župnik Dn Kruno Silov, u ime prijatelja i Općine, čije je uprave bio član, vlč. Dn Ivo Ostoić župnik Zatona, u ime društva „Napredak" g. Šarić Frano. Na obali se još oprostiše od vrlog pokojnika g. Dobrojević Stijepo u ime H.S.S. i g. prof. Lujak Vinko u ime prijatelja i znanaca. Motorom lijes je prenesen u rodni Lopud, gdje je pokojnik zaželio da bude pokopan. U Lopudu je u velikoj žalobnoj pratnji položen u crkvu Bl. Gospe od Špilice, gdje se je mp. župnik Orašca oprostio od svog prešasnika. U Nedjelju, 5. I. o. g. sproveden je u 8 sati jutra u lopudsko groblje Bl. Gospe od Šunja, gdje se je od pokojnika oprostio župni upr. Lopuda vlč. Dn Alberto Toth.

Počivao u miru!

IZ KOTORSKE BISKUPIJE.

Visoko odlikovanje preuzvišenog g. Ordinarija. Kraljevski Namjesnici u ime Nj. Veličanstva Kralja Petra II. odlikovali su preuzvišenog gospodina dijecezanskog biskupa Monsignora Pavla Butorca ordenom Sv. Save prvoga stepena.

Na Novu Godinu preč. don Ivo kan. Stjepčević, dekan Stolnog Kaptola, odslužio je u katedrali sv. Tripuna u Kotoru u 10 sati pr. p. svečanu službu Božju, uz pontifikalnu asistenciju preuzvišenog gosp. dijecez. biskupa Monsgra Pavla Butorca.

U 5 sati poslije podne preč. don Antun Milošević, prepozit Stolnog Kaptola obavio je saziv Duha Svetoga i blagoslov sa Svetotajstvom.

Na Bogojavljenje preč. don Špiro Perušina, kanonik Stol. Kaptola, gradski nadžupnik, odslužio je u katedrali u 10 sati pr. p. svečanu službu Božju.

U 5 sati poslije podne preč. don Antun Milošević, prepozit, odslužio je blagoslov sa Svetotajstvom.

Preuzvišeni dijec. biskup Monsgr. Pavao Butorac, apost. administrator dubrovačke biskupije, otputovao je iz Kotora u Dubrovnik, dne 4 siječnja u jutro. U Dubrovniku se je zadržao nekoliko dana, vršeći svoje službene poslove, i na 17 siječnja povratio se je iz Dubrovnika u Kotor, svoju residenciju.

Na Svijećnicu (Kandelora), 2. veljače, preč. don Antun Milošević, prepozit Stolnog Kaptola, u 10 sati

pr. p. obavio je u Katedrali svečani blagoslov svijeća i procesiju, te je za tim odslužio svečanu misu.

Visoki Gost. Na Svijećnicu, dne 2. veljače na poziv preuzv. g. dijec. biskupa Monsgra Pavla Butorca, stigao je u Kotor preuzvišeni g. zagrebački nadbiskup hrvatski metropolita Dr. Alojzije Stepinac, u pratnji svoga tajnika Dr. Šepera, i to iz Dubrovnika, da djelomično prisustvuje tradicijonalnim svečanostima sv. Tripuna. Preuzvišeni gosp. Nadbiskup došao je u Dubrovnik, da obavi svečane obrede prigodom blagdana sv. Vlaha, patrona Dubrovnika. Iz Dubrovnika se je dovezao s automobilom u Hercegnovi oko 7 s. u jutro, gdje ga je dočekao izaslanik preuzv. gg. Ordinarija vlč. don Gracija Sablić, kateheta drž. gimnazije, bisk. ceremonista, sa upraviteljem hercegnovske nadžupe m.p. don Lukom Janovićem, Crkovinarima i predstavnicima katol. ustanova u Hercegnovomu. Preuzv. g. Nadbiskup odslužio je tihu sv. misu u nadž. crkvi sv. Jeronima, zatim je pohodio Katol. Dom. C. P. Z. „Sv. Jeronim", samostan Trećeredaca i Djevojački Zavod čč. Sestara sv. Križa. Iz Hercegnovoga s automobilom posjetio je Perast, gdje je bio svečano dočekan. U Perastu je pregledao znamenitosti grada i općinski muzej, pak Svetište Bl. Gospe od Škrpjela, na otočiću, kod Perasta, ljepote i krasote kojega mnogo su se dojmile preuzv. g. Nadbiskupa tako da se je izrazio, da ljepšega na svijetu nema. Iz Perasta je otišao u Dobrotu, gdje je pohodio najprije župsku crkvu Sv. Stasije, pak župsku crkvu maticu Sv. Mateja, svečano dočekan ispred jedne i druge crkve.

Iz Dobrote proslijedio je za Kotor, gdje je stigao u 1/2 sata po podne. Bio je veoma svečano dočekan na obali od preuzv. dijec. g. biskupa Monsgra Pavla Butorca, preč. Kaptola i O.O. Franjevaca samostana sv. Klare, pretsjednika Gradskog poglavarstva g. Ćira Kamenarovića, sreskog načelnika g. Petra Šerovića, komandanta mjesta pukovnika g. V. Bošnjaka, pretsjednika Okružnog suda g. Hektora Dabinovića, admirala Pl. Tijela Bokeljske Mornarice g. Rudi Giunia, sa časnicima Bok. Mornarice i upravom Bratovštine i od baš mnogo naroda. C. P. Z. „Sv. Tripun" otpjevao je prigodnicu u čast dolaska preuzv. g. Nadbiskupa. Doček je prisustvovala i Seoska glazba iz Škaljara, dok su svečano zvonila zvona starodrevne Katedrale. Preuzvišeni g. Ordinarij nazvao mu je dobrodošlicu u ime svoje i klera; g. Ćiro Kamenarović u ime Kotorske Općine, a sudac g. Dr. Tripo Petković, pretsjedaik H. K. D. „Napredak" pozdravio ga je lijepim, patriotskim govorom u ime kotorskih Hrvata. Zatim, u pratnji svih ovih, preuzv. g. Nadbiskup pohodio je katedralu sv. Tripuna i odsio je u biskupskom dvoru.

U počast preuzv. g. Nadbiskupa preuzv. g. Ordinarij priredio je svečani banket u 1 15 po p. u svom dvoru, kojemu su učestvovali još gg. Ante Matasić, gradski zastupnik zagrebačke općine; Dr. Cuculić, pretsjednik Društva Zagrebčana; g. Einwalter, upravnik općinskih ureda u Zagrebu i g. Premru, gradski zastupnik u Zagrebu; g. nadbiskupski tajnik Dr. Šeper; članovi Kaptola i O. Ćiro Barešić, franjevac. Preko banketa biranim riječima pozdravio je preuzvišeni g. Ordinarij, preuzv. g. Nadbiskupa, koji se zahvalio lijepim riječima. Zatim su održali patriotske govore gradski zastupnik g. Ante Matasić, u ime zagrebačkog načelnika Dr. Starčevića i u ime zagrebačke općine, i Dr. Cuculić u ime Društva Zagrebčana. Poslije banketa preuzvišeni g. Nadbiskup, u pratnji preuzv. g. Ordinarija, pregledao je Katedralu i njezine znamenitosti, pak crkvu sv. Josipa, crkvu kolegjatu sv. Marije, u kojoj se čuva tijelo Bl. Hozane, franjevačku crkvu sv. Klare i Muzej Bokeljske Mornarice.

U 4 sata po p. prisustvovao je preuzv. g. Nadbiskup tradicijonalnom „Kolu" Bokeljske Mornarice, na trgu ispred Katedrale. Poslije Kola preuzvišeni g. nadbiskup Dr. Stepinac, u pratnji preuzv. g. Ordinarija, Kaptola i svećenstva, predstavnika svih vlasti, g. admirala R. Giunia i časnika Bok. Mornarice, Seoske glazbe iz Škaljara i mnogo naroda, ispraćen je na obalu, i tad mu je C. P. Z. „Sv. Tripun" otpjevao prigodnicu, odakle je krenuo za Dubrovnik, preko Mula gdje je pohodio župsku crkvu, u kojoj se čuva tijelo Bl. Gracije, te preko Prčanja, gdje je pohodio velebnu župsku crkvu i pregledao znamenitosti u njoj. Na Mulu i na Prčanju bio je preuzv. g. Nadbiskup svečano dočekan, a tako i po ostalim našim mjestima, na prolazu. Popratio ga je do Hercegnovoga izaslanik preuzv. g. Ordinarija vlč. don Gracija Sablić, a od Hercegnovoga do Dubrovnika vlč. don Luka Janović.

Svečanost Sv. Tripuna, glavnog pokrovitelja grada Kotora i Kotorske biskupije proslavljen je i ove godine najsvečanije, po tradicijonalnom običaju.

Svečanu pontifikalnu večernju, u oči blagdana na Gospu Kandeloru, dne 2. veljače, i svečanu pontifikalnu službu Božju na sam Tripundan, dne 3. veljače, t. g. otslužio je u dupkom punoj Katedrali sv. Tripuna, preuzv. gosp. dijecez. biskup Monsgr. Pavao Butorac, uz veliku asistenciju Kaptola i svećenstva iz biskupije. Poslije evangjelja izrekao je prigodni pohvalni govor

m. p. Don Anto Mušura, nadžupnik u Budvi. Nakon svečane pontifikalne mise nije se mogla održati tradicijonalna procesija sa sv. moćima zbog kiše, pa se je služba Božja završila sa pjevanjem himne svečeve i cjelivanjem „Slavne Glave".— Svečanoj službi Božjoj prisustvovali su: izaslanik Nj. Vel. Kralja Petra II. Komandant Arsenala u Tivtu,-kapetan bojnog broda g. Mato Marušić; izaslanik Ministra Vojske i Mornarice kontraadmiral g. Tomo Tijanić; izaslanik Ministra saobraćaja poglavar lučke kapetanije g. Daro Matović; izaslanik Nj. Preosv. Mitropolita Crnogorsko-primorskog prota g. D. Samardžić; izaslanik g. Bana Zetske banovine, podban g. Vlahović; Komandant Primorske Armije, armiski general g. Janković; Komandant Boke Kotorske, divizijski general g. Vojin Kuzmanović; general Vlahović; komandant mjesta pukovnik g. V. Bošnjak; pretsjednik Gradskog Poglavarstva (Kotorske Općine) g. Ćiro Kamenarović; Sreski načelnik g. Petar Šerović; pretsjednik okružnog Suda g. H. Dabinović; direktor drž. real. gimnazije g. Kovljanić; direktor Trgov. Pomorske Akademije g. Lipovac; vojvoda Viteškog Udruženja „Aleksandar Ujedinitelj" g. P. Porobić; te svi šefovi mjesnih ureda, društava i korporacija. Iz Beograda je doputovao Nj. Ekselencija Ambasador Turske republike, opunomočeni ministar kod Dvora g. Tevfik Kamil Koperler sa svojim sekretarom i prisustvovao je svečanostima.

Na trgu, ispred Katedrale, učestvovala je u slavlju počasna četa pješadije sa pukovskom zastavom i počasna četa Kr. mornarice i učenici Mornarske škole „Kraljević Tomislav", koji su sa posebnim parobrodom došli iz Korčule na ove svečanosti. Bile su i četiri glazbe, Gradjanska iz Kotora, Seoska iz Škaljara Mornarička iz Tivta i Pukovska iz Hercegnovoga.

Plemenito Tijelo „Bokeljske Mornarice" pod vodstvom admirala g. Rudi Gulnia, po starodnevnom običaju, uveličalo je našu svečanost i odigralo je svoje historijsko „Kolo", u oči blagdana u 4 sata po p. i na sam blagdan u 10¼ pr. p. uz prethodni blagoslov preuzv. g. Ordinarija. Preko svečane pontifikalne službe Božje krasno je pjevao mnogo vrijedni Crkveni Pjevački zbor „Sv. Tripun", na svačije zadovoljstvo, pod upravom svog veoma zauzetnog i zaslužnog dirigenta g. Antuna R. Homen, kojemu kao što i svim pjevačima i pjevačicama, neka je svaka čast i hvala.

Korizmeni propovijednik. Tokom nastajuće korizme propovijedat će riječ Božju u Katedrali sv. Tripuna, u Kotoru, svake srijede i nedjelje, m. p. O Venčeslav Gugić, franjevac, gradski župski pomoćnik i koralni vikar u Kotoru.

BIBLIOGRAFIJA

Ljetopis Jugoslavenske Akademije znanosti i umjetnosti. *Za godinu 1937-38, Svezak 51. U Zagrebu 1939. Za godinu 1938-39. Svezak 52. U Zagrebu 1940.*

Primili smo na ogled gori pomenuta dva sveska Ljetopisa naše dične Akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. U njima je pregledan rad Akademije u godinama 1938 i 1939. Treba istaknuti u njima rasprave na svečanim sjednicama i na Strossmayerov dan nauke i umjetnosti megju kojima su od posebnog interesa ona g. prof. Dra A. Bazale o značenju Gundulića prigodom proslave 350-godišnjice rogjenja i ona gosp. profesora Dra Frana Fanceva: „Dubrovnik u razvitku hrvatske književnosti", u kojoj je dokazao kako je „književnost Dubrovnika rogjena iz stare hrvatske sredovječne književnosti, s njome rasla i cvala, i samo u njoj i prije 19. vijeka doživjela svoj uspjeh i svoj triumf" te zaključuje da nema „dokaza, kojima bi se Dubrovnik opravdano mogao trgati iz više stotina godina stare organičke veze s razvitkom cjelokupne hrvatske književnosti". Zaslužuje podvući i radnju g. prof. Dra Stjepana Zimmermanna: »Bauer kao filozof«.

K tomu ljetopis donosi sve vijesti i informacije o Akademiji: Njenu upravu, razrede, zavode, odbore, urednike, članove i pokojnike. Izvode iz razrednih, odborskih i skupnih sjednica. Prikaz glavne godišnje skupštine i svečanih sjednica. Život i rad novih članova prikazuju stariji članovi. U izvještajima su razni znanstveni radovi pojedinih članova Akademije. Na koncu donosi popis knjiga i publikacija, što ih je Akademija primila za svoju biblioteku, kao i svoja izdanja u toj godini rada. Listajući ove ljetopise čovjeku se budi ponos da je član naroda, koji ima tako visoku kulturnu instituciju kao što je naša Akademija znanosti i umjetnosti u Zagrebu!

SADRŽAJ: Okružnica. — Propovijed preuzv. Nadbiskupa Dra A. Stepinca na svetkovinu sv. Vlaha. — Jubilarni Euharistijski kongres. — Za praksu. — Službeni dio. — Vijesti. — In D.no Defuncti. — Bibliografija.

Urednik: **Don Karlo Capurso.** Vlasništvo **Biskupske Kurije.** Dubr. Hrv. Tiskara (zast. V. Kukurelo) Dubrovnik